

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2016 – 2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Roman Vočadlo

**Jednotka požární ochrany Pardubice ve struktuře
Hasičského záchranného sboru České republiky**

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Víšek

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED PART TIME STUDIES

2016 – 2017

BACHELOR THESIS

Roman Vočadlo

**The fire protection of Pardubice in the structure of The
Fire Department of the Czech Republic**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Mgr. Jiří Víšek

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne:

Roman Vočadlo

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. Jiřímu Víškovi za cenné rady a odbornou pomoc při jejím zpracování. Rovněž bych rád poděkoval panu mjr. Ing. Pavlovi Bérovi a por. Bc. Vendule Horákové za poskytnutí statistických údajů a podkladů pro zpracování bakalářské práce.

Anotace

Cílem bakalářské práce je stručně zdokumentovat Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany České republiky.

Dalším z cílů je vymezit jednotku požární ochrany Pardubice se zaměřením na její historii a začlenění do struktury hasičského záchranného sboru České republiky a ukázat organizaci výjezdu a vývoj zásahové a sledované činnosti od roku 2011 do roku 2015. V závěru bakalářské práce bude navrženo další možné směřování organizace výjezdu u jednotky požární ochrany Pardubice.

Klíčová slova

Hasičský záchranný sbor České republiky, Jednotky požární ochrany České republiky, jednotka požární ochrany Pardubice, KOPIS HZS Pardubického kraje, návrh organizace výjezdu, sledovaná činnost, statistické údaje, zásahová činnost.

Annotation

The aim of the thesis is a brief document the Fire Brigade of the Czech Republic and fire protection units of the Czech Republic.

Another goal is to establish a fire protection unit Pardubice focusing on its history and its incorporation in the Fire Brigade of the Czech Republic. Show exit the organization and development of intervention and monitoring of activities from 2011 to 2015. In conclusion, the thesis will be proposed to the possible future organization of exit for the fire brigade in Pardubice.

Keywords

Fire Brigade of the Czech Republic, Fire protection units of the Czech Republic, a unit of fire protection Pardubice, KOPIS FRS Pardubice region, organization proposal exit, activity tracking, statistics, emergency action.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V ČR.....	10
1.1 Právní úprava JPO v ČR	10
1.1.1 Druhy JPO.....	10
1.1.2 Kategorie JPO	13
1.1.3 Předurčenost JPO (dopravní nehody, nebezpečné látky)	14
1.1.4 Lezecká skupina u HZS ČR	16
1.1.5 Potápěčská skupina HZS ČR.....	18
1.1.6 Organizace potápěčské skupiny	19
1.1.7 Typy stanic HZS ČR	21
1.1.8 Plošné pokrytí JPO.....	22
2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY.....	23
2.1 Právní úprava HZS ČR	23
2.1.1 Základní legislativní rámec pro jednotky požární ochrany:	23
2.1.2 Organizace HZS ČR.....	25
2.1.3 Ekonomické a personální ukazatele	25
3 KOPIS HZS PARDUBICKÉHO KRAJE.....	27
3.1 Právní úprava KOPIS	27
3.1.1 Mezi základní aktivity KOPIS patří:	27
3.1.2 Centrum tísňového volání 112 – současný stav	27
3.1.3 Organizační struktura KOPIS HZS Pardubického kraje	28
4 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY PARDUBICE.....	29
4.1 Údaje o statutárním městě Pardubice.....	29
4.2 Historie jednotky požární ochrany Pardubice	30
4.3 Začlenění stanice Pardubice u HZS Pardubického kraje	31
4.3.1 Předurčenost stanice Pardubice pro zásahy na dopravní nehody a zásahy na nebezpečné látky je určena C – E - S.....	32
4.3.2 Organizační struktura HZS Pardubického kraje.....	32
4.3.3 Stanice Pardubice v plošném pokrytí JPO Pardubického kraje.....	33
4.4 Zabezpečení výjezdu stanice Pardubice.....	34
4.4.1 Skladba směn na stanici Pardubice	34

4.4.2	Vybavení stanice mobilní požární technikou	35
4.4.3	Potápěčská skupina stanice Pardubice	41
4.4.4	Lezecká skupina stanice Pardubice	45
5	ZÁSAHOVÁ ČINNOST, STATISTICKÉ ÚDAJE	49
5.1	Zásahová činnost jednotek za rok 2011	49
5.2	Zásahová činnost jednotek za rok 2012	50
5.3	Zásahová činnost jednotek za rok 2013	51
5.4	Zásahová činnost jednotek za rok 2014	52
5.5	Zásahová činnost jednotek za rok 2015	53
6	ORGANIZACE VÝJEZDŮ STANICE PARDUBICE.....	54
6.1	Stávající organizace výjezdů.....	54
6.2	Návrh nové organizace výjezdů	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	59
	SEZNAM ZKRATEK	62
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	63
	SEZNAM PŘÍLOH.....	I

ÚVOD

Chránit a zachraňovat lidské životy při nečekaných událostech, ochraňovat majetek či zachraňovat zvěř je tím nejdůležitějším posláním Hasičského záchranného sboru České republiky a dobrovolných jednotek požární ochrany, které jsou jeho nedílnou a významnou součástí. Tyto složky náleží svou působností pod Ministerstvo vnitra České republiky. A díky decentralizačním tendencím veřejné správy v průběhu posledních let je zřízení jednotek požární ochrany v kompetencích a povinnostech každé obce České republiky. Činnost HZS ČR se řídí dle zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění pozdějších předpisů.

Hasiči jsou lidmi v naší zemi chápáni vždy v první řadě jako zachránci lidských životů a ochránci před požáry. To je však jen malá část z jejich každodenní pracovní náplně, do níž také patří pomoc při dopravních nehodách, které jsou v poslední době stále větším a větším problémem. Dále je to například likvidace následných škod při záplavách, silném větru a dalších rozmarech počasí, které se také objevují s velkou četností. Ale jejich kvalitní a čestnou práci dokazuje i zvládání nepředvídatelných událostí, jako byla v minulých letech například epidemie ptačí chřipky.

Obsahem mé bakalářské práce je nastínit organizaci Hasičského sboru České republiky a jeho jednotek s podrobnějším zaměřením na jednotku požární ochrany Pardubice. Rád bych zde postihl důležitost Hasičského záchranného sboru Pardubice, v kterém již řadu let pracuji, a proto je to pro mě taktéž srdeční záležitost. Myslím si, že s každodenní činností hasičů vzrůstá kredit sboru a důvěra občanů v „naši“ organizaci. Lidé totiž nepřemýšlejí o tom, jak správně chránit svůj majetek a jak jej zabezpečit například proti požáru. A proto jsou tady právě hasiči, kteří jim můžou poradit, jak správně postupovat, aby nezavdali důvod ke vzniku požáru. V textu uvedená právní úprava se svou účinností se vztahuje k 1. 2. 2017.

1 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V ČR

1.1 Právní úprava JPO v ČR

1.1.1 Druhy JPO

a) **Jednotka HZS kraje** – Jednotka HZS se obecně zaměřuje na likvidaci požárů a jejím základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. Jednotka se dále podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů. Skládá se z příslušníků HZS určených k výkonu služby na stanicích HZS. Příslušníci při výkonu služby využívají svá oprávnění, např. jsou oprávněni vyzvat každého, aby po nezbytnou dobu nevstupoval na určené místo nebo se po nezbytnou dobu na takovém místě nezdržoval, je-li to nutné pro zabezpečení plnění úkolu, nebo strpěl nezbytná opatření pro ochranu života nebo zdraví odpovídající druhu nebezpečí, hrozí-li mu závažné ohrožení života nebo zdraví. Dále jsou oprávněni vstoupit do obydlí, mají-li důvodné podezření, že je ohrožen život, je vážně ohroženo zdraví člověka nebo hrozí škoda na majetku. Příslušník je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu, která neuposlechla jeho výzvy nebo se nepodrobila omezením vyplývajícím ze zásahu, je podezřelá, že porušila předpisy na úseku požární ochrany integrovaného záchranného systému, krizového řízení nebo ochrany obyvatelstva, zdržuje se v blízkosti místa, kde došlo k zásahu, je evakuována nebo v jejíž prospěch jsou organizována opatření ochrany obyvatelstva, zejména nouzové přežití, nebo byla dekontaminována. Jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru HZS je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru. Jednotky HZS působí buď v organizačním řízení, nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek požární ochrany. Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), s údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany apod. Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí

zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky požární ochrany, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, resp. likvidačních prací apod. Hasiči jsou v jednotce požární ochrany rozděleni do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu, případně skupin. Četu tvoří 2 až 3 družstva, případně skupiny. Družstvo je tvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1 + 5). Družstvo o zmenšeném početním stavu sestává z velitele a dalších tří hasičů (1 + 3). Skupinu tvoří velitel skupiny a 1 až 2 hasiči.

b) **Jednotka HZS podniku** – Jednotku hasičského záchranného sboru podniku zřizuje k plnění úkolů právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím, kterou určí hasičský záchranný sbor kraje, u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby s celostátní působností nebo působností zasahující do dvou nebo více krajů po souhlasu generálního ředitelství. Hasičský záchranný sbor kraje přitom vychází z výsledků posouzení požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů. Počet zaměstnanců podniku a vybavení této jednotky stanoví na základě výsledků posouzení požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů hasičský záchranný sbor kraje. Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba jmenuje a odvolává velitele této jednotky po vyjádření hasičského záchranného sboru kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele. Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba mohou zrušit jednotku hasičského záchranného sboru podniku jen se souhlasem záchranného sboru kraje. U právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby s celostátní působností nebo působností zasahující do dvou nebo více krajů si hasičský záchranný sbor kraje vyžádá souhlas generálního ředitelství.

c) **Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce** – Obec zřizuje a spravuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce. Velitele této jednotky, po vyjádření hasičského záchranného sboru kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele, jmenuje a odvolává starosta obce. Přihlíží přitom k návrhu občanského sdružení působícího na úseku požární ochrany. Ke zvýšení akceschopnosti a zkvalitnění činnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů obce nebo jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku (dále jen „dobrovolná jednotka požární ochrany“) se mohou do těchto jednotek zařadit i osoby

vykonávající tuto službu jako svoje zaměstnání. O tomto opatření rozhodne obec, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba po projednání s hasičským záchranným sborem kraje. Obec, právnické osoby a podnikající fyzické osoby mohou zrušit dobrovolnou jednotku požární ochrany jen se souhlasem hasičského záchranného sboru kraje.

d) **Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku** – Právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím, které určí hasičský záchranný sbor kraje, mohou místo jednotky hasičského záchranného sboru podniku zřídit jednotku sboru dobrovolných hasičů podniku. Hasičský záchranný sbor kraje přitom vychází z výsledků posouzení požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů. Velitele této jednotky po vyjádření hasičského záchranného sboru kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele jmenují a odvolávají právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Počet členů a vybavení jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku stanoví na základě výsledků posouzení požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů hasičský záchranný sbor kraje. Jednotka SDH podniku zřizuje podnik zřizovací listinou. Zřizovací listina obsahuje název zřizovatele, název a druh jednotky, datum zřízení jednotky, dislokace jednotky, početní stav členů, fyzický početní stav členů zařazených do jednotky SDH podniku, včetně funkčního složení jednotky a vybavení požární technikou. Vlastní zřizovací listina může být součástí organizačního řádu právnické nebo podnikající fyzické osoby, která je povinna zřídit jednotku SDH podniku. Členové jednotky musí mít v pracovní smlouvě založenou povinnost vykonávat službu v jednotce vedle jiných pracovních úkolů.

e) **Vojenská hasičská jednotka** – Za jednotky požární ochrany ve vojenských objektech, vojenských útvech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvech a u právnických osob založených nebo zřízených Ministerstvem obrany se považují vojenské hasičské jednotky. Vojenská hasičská jednotka je složena z vojáků a občanských zaměstnanců. Zřizování, vnitřní organizace a vybavení vojenských hasičských jednotek požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany je v působnosti Ministerstva obrany. Ministerstvo obrany rovněž stanoví podmínky výkonu služby, odborné způsobilosti, nástupního odborného výcviku, odborné přípravy,

zdravotní způsobilosti a funkční označení členů vojenských hasičských jednotek, které nesmí být zaměnitelné s hodnotným označením příslušníků hasičského záchranného sboru. Pro vojenskou hasičskou jednotku se při společném zásahu jednotek požární ochrany a vojenských hasičských jednotek uplatňuje právo přednostního velení jako pro jednotku sboru dobrovolných hasičů podniku a členové vojenské hasičské jednotky jsou podřízeni veliteli zásahu. Tam, kde není zřízena vojenská hasičská jednotka, může orgán požární ochrany Ministerstva obrany nařídit zřízení požární hlídky.¹

1.1.2 Kategorie JPO

JPO I – Jednotka Hasičského záchranného sboru ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1 + 3), družstev (1 + 5) nebo jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní jednotky PO; u početně málo obsazených stanic zpravidla jedná v součinnosti s místní jednotkou SDH obce.

JPO II/1 – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.

JPO II/2 – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.

JPO III/1 – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.

¹ ČENĚK, Aleš. KRIZOVÁ LEGISLATIVA (Soubor zákonů), Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, s. 48-49. Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), s. 7, s. 12-13. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9.

JPO III/2 – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.

JPO IV – Jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPIS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

JPO V – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

JPO VI – Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPIS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

1.1.3 Předurčenost JPO (dopravní nehody, nebezpečné látky)

Předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách.

A – Jednotka HZS kraje předurčená pro záchranné práce na dálnicích, rychlostních silnicích I. třídy, rychlostních místních komunikacích a silnicích I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu určená MV – generálním ředitelstvím HZS ČR na návrh HZS kraje je vybavena rychlým zásahovým automobilem (dále jen „RZA“) nebo technickým automobilem (dále je „TA“) minimálně hmotnostní třídy L nebo cisternovou stříkačkou (dále jen „CAS“) ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M; základní početní stav směny stanovený zvláštním předpisem je zvýšen o dva příslušníky.

B – Jednotka HZS kraje nebo jednotka SDH vybrané obce kategorie JPO II předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích určená MV – generálním ředitelstvím HZS ČR na návrh HZS kraje je vybavena RZA nebo TA minimálně hmotnostní třídy L.

C – Jednotka HZS kraje předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích nebo jednotka SDH vybrané obce kategorie JPO II (výjimečně kategorie JPO III) předurčená pro záchranné práce zpravidla na vybraných úsecích dálnic, rychlostních silnic I. třídy, rychlostních místních komunikací a silnic I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu určená územně příslušným HZS kraje je vybavena CAS ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M.

D – Jednotka SDH vybrané obce kategorie JPO II nebo JPO III předurčená pro záchranné práce na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích je vybavena vozidly CAS nebo DA, která mají ve výbavě alespoň sadu ručních vyprošťovacích nástrojů;

E – Jednotka HZS kraje vybavená automobilovým jeřábem s nosností výložníku do 20 tun a lanovým navijákem do 40 tun.

F – Jednotka HZS kraje určená jako opěrný bod pro vyprošťování těžkých vozidel je vybavena vyprošťovacím automobilem nebo automobilovým jeřábem s nosností výložníku nad 20 tun.

Předurčenost k zásahu na nebezpečné látky

O – Jednotka HZS kraje určená jako opěrný bod pro likvidaci havárií nebezpečných látek zajišťuje pohotovost skupiny 3 specialistů na nebezpečné látky k výjezdu nad rámec základního početního stavu směny příslušné stanice HZS kraje; maximální doba dojezdu jednotky typu „O“ z místa dislokace této jednotky na předpokládané nejbližší místo zásahu je 120 minut.

S – Jednotka HZS kraje určená MV – generálním ředitelstvím HZS ČR na návrh HZS kraje dislokovaná zpravidla v místech hlavních přepravních tras nebezpečných látek tak, aby maximální doba dojezdu jednotky PO s typem předurčenosti „S“ z místa dislokace této jednotky na předpokládané nejbližší místo zásahu byla 40 minut.

Z – Každá jednotka HZS kraje nezařazená do typu předurčenosti „S“ nebo „O“ nebo jednotka SDH vybrané obce kategorie JPO II určená územně příslušným HZS kraje.²

1.1.4 Lezecká skupina u HZS ČR

Systém lezeckých skupin se začal promyšleně budovat od r. 1988 v úzké spolupráci (přesněji řečeno pod vedením) Revírní báňské záchranné služby Ostrava – Radvanice, která v té době byla v této oblasti kvalitativně na úrovni. Důvodem pro řešení problematiky práce hasičů ve výškách a nad volnými hloubkami byly negativní zkušenosti z předchozích let, zejména úrazy hasičů při výkonu povolání. Vyškolení hasiči musí umět zajistit sebe a druhou osobu proti pádu, provést slanění, používat základní prvky sebezáchrany.

Organizace lezeckých skupin

Zásah ve výškách a nad volnou hloubkou jsou charakterizovány nebezpečím pádu z výšky nebo do volné hloubky. Uvedu zde několik příkladů, které vedou k zásahu lezeckých skupin, jako je záchrana uvízlých horolezců na skalách, jeřábníka z kabiny jeřábu, parašutistů, kteří přistáli na stromech nebo drátech vysokého napětí, evakuaci osob z budov při požáru, kdy nelze použít běžné evakuační cesty, vyprošťování osob ze studní, šachet nebo výkopů, záchranu cestujících na lanovce apod.

Činnost lezeckých skupin při řešení mimořádných událostí ve výškách a nad volnými hloubkami a při přípravách na ně se řídí následujícími pravidly.

1. Lezecká skupina se skládá minimálně ze dvou příslušníků a je začleněna v družstvu 1 + 5 nebo 1 + 3.

2. Systém svolání dalších hasičů – lezců určí příslušný ředitel HZS kraje.

² Sbirka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR – částka 16/2013: § 1 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb., speciálními záchrannými pracemi jednotek hasičských záchranných sborů krajů se stanoví, s. 4-6.

3. Skupina musí mít stanoveného vedoucího lezecké skupiny. V případě povolání lezecké skupiny na místo zásahu JPO se vedoucí lezecké skupiny stává velitelem úseku a je přímo podřízen veliteli zásahu nebo je přímo velitelem zásahu.

Zásady činnosti lezeckých skupin v organizačním řízení

Úkoly a povinnosti zajištění odborné přípravy ustanovených lezeckých skupin plní hasiči-instruktoři, jejichž počet je úměrný počtu a kategorii stanic v daném HZS kraje. Na úrovni kraje tito hasiči-instruktoři vytvoří pracovní skupinu, která se bude zabývat vyhodnocením analýz a přípravou návrhů na obsah praktické odborné přípravy hasičů-lezců. Praktická část odborné přípravy bude z 50 % závislá na podmínkách katastrálního území (např. lezecká skupina, jejíž působnost bude zasahovat do oblasti např. s jeskynnými systémy, bude prioritně cvičena na záchranu osob z podzemních prostor atd.). Z pracovní skupiny hasičů-instruktorů na úrovni kraje bude výše popsaným způsobem ustanoven jeden hlavní instruktor. Hlavní instruktoři budou jmenováni řediteli HZS krajů. K dnešnímu dni je ustanovena komise pro práce ve výškách a nad volnými hloubkami. V první fázi realizace koncepce převezme úkoly, které bude plnit sbor hlavních instruktorů. Hlavní instruktoři z jednotlivých HZS krajů vytvoří sbor hlavních instruktorů HZS ČR, který bude úzce spolupracovat s externími specialisty ostatních složek IZS, výrobci technických zařízení a ostatními subjekty. Sbor hlavních instruktorů bude navrhovat hlavní směry a náplň, případně lokalitu základní a pravidelné odborné přípravy hasičů-instruktorů ve spolupráci s pověřenou organizací a vzdělávacím zařízením HZS ČR, které budou odpovědné za organizaci kurzů.

Výcvik a provádění záchranných prací

V rámci HZS ČR je výcvik a provádění záchranných prací s letadly Ministerstva vnitra provozovanými Leteckou službou Policie ČR upraven „Směrnici pro provádění a výcvik záchranných prací s letadly Ministerstva vnitra provozovanými Policií České republiky Leteckou službou (slaňování, práce s palubním jeřábem vrtulníku, lanové podvěsy)“, která je včleněna do interních předpisů HZS ČR. K přímé spolupráci s Leteckou službou jsou určeny HZS krajů, ve kterých je dislokován vrtulník Letecké služby. V současné době se jedná o Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy, Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje se sídlem v Kladně, Hasičský záchranný sbor

Jihomoravského kraje a Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje,³ (tabulka č. 1 viz: Příloha č. 2).

1.1.5 Potápěčská skupina HZS ČR

Potápěčskou činnost vykonávají příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR, kteří vedle svých služebních úkolů mají specializaci pro práci pod vodní hladinou. Potápěči, kteří činnost zajišťují a řídí se podmínkami stanovenými tímto pokynem, tvoří potápěčskou skupinu v operačním řízení. Úkolem potápěčů je provádět zejména záchranné práce, tj. rychlé a účinné zásahy na ochranu zdraví, života, majetku a životního prostředí, při kterých je nutné některé činnosti vykonávat pod vodní hladinou. Potápěče zřizuje zpravidla HZS kraje, v jehož územním obvodu je reálný předpoklad provádění záchranných a likvidačních prací a kde nelze z časových důvodů využít jinou složku IZS provádějící záchranné a likvidační práce pod vodní hladinou. Záměr pro zřízení potápěčů u HZS kraje musí být potvrzen analýzou potřeby a využitelnosti potápěčů, kterou zpracuje HZS kraje a předkládá ji ke schválení MV – generálnímu ředitelství HZS ČR. GŘ HZS ČR může navrhnout zřízení potápěčů i u jiné organizační složky HZS ČR než HZS kraje. Potápěče nebo potápěčskou skupinu vysílá k zásahu územně příslušné operační a informační středisko HZS kraje nebo operační a informační středisko GŘ HZS ČR. Pokud organizační složka HZS ČR zřídí na základě schválené analýzy potápěče pro operační činnost, musí jejich minimální počet umožnit sestavení alespoň jedné potápěčské skupiny v době výkonu služby. Potápěčskou skupinu tvoří minimálně čtyři potápěči, z nichž minimálně dva jsou potápěči alespoň s odborností potápěč III. stupně a minimálně dva jsou potápěči alespoň s odborností potápěč II. stupně.

³Koncepce_lezeckých_skupin_2002 [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <https://search.seznam.cz/?q=koncepce+lezeck%C3%BDch+skupin&oq=&sgId=&thru=&su=&aq=&sourceid=szn-HP>, s. 21.

1.1.6 Organizace potápěčské skupiny

Potápěč

Jeho povinnosti jsou jasně definovány pokynem generálního ředitele HZS ČR č. 25/2016 a jsou následující. Před ponorem sestaví plán ponoru a provede výpočet zásoby a spotřeby vzduchu s přihlédnutím k předpokládané hloubce, času na dně a době zastávek v souladu s ustanoveními dekompresních tabulek pro potápění s dýchacími přístroji se stlačeným vzduchem. Provede kontrolu úplnosti a funkčnosti výstroje a výzbroje, zejména zkoušku dýchání z plicní automatiky, připevní se na signální jisticí lano (bude-li naváděn). Současně se dohodne s návodčím na používání potápěčských signálů a seznámí jej s plánem ponoru, provede mělké zanoření, opětovnou kontrolu funkčnosti výstroje a výzbroje. Výsledek kontroly dá na vědomí návodčímu, případně vedoucímu potápěčské skupiny, a je-li vše v pořádku, pokračuje v ponoru. V případě potápění pod ledem neprovádí zkoušku dýchání před zanořením, ani následné vynoření po mělkém zanoření, v průběhu ponoru dodržuje plán ponoru a určenou činnost pod vodou, sleduje a vyhodnocuje údaje kontrolních přístrojů, které má při sobě.

Při závažné poruše kterékoliv části výstroje musí zahájit kontrolovaný výstup na hladinu, respektuje pokyny dávané potápěčskými signály a při neplánované ztrátě kontaktu delší než 30 s zahájí výstup na hladinu, vyvaruje se zvedání a vynášení předmětů vlastní silou, s výjimkou své výstroje a předmětů se zanedbatelným negativním vztlakem, výstup zahájí včas a s dostatečnou rezervou vzduchu, po ukončení ponoru řádně ošetří a připraví použitou výstroj a výzbroj pro další použití. Řídí se pokyny vedoucího potápěčské skupiny a potápěče, který koordinuje činnost pod vodou. Hlásí vedoucímu potápěčské skupiny zjištěné nedostatky, poruchy a závady na potápěčské výzbroji a výstroji a vlastní indispozici.

Návodčí

Před ponorem upřesní s potápěči používání potápěčských signálů, provádí kontrolu výzbroje a výstroje potápěče bezprostředně před jeho vstupem do vody. Při zjištěné závadě nesmí potápěče připustit k potápěčské činnosti, jistí činnost potápěče pomocí komunikačního zařízení nebo potápěčských signálů po celou dobu ponoru. Po tu dobu nesmí vykonávat jinou činnost, pořizuje údaje související s činností potápěče.

Jistící potápěč

Sleduje činnost potápěčské skupiny, je ustrojen a připraven, aby na pokyn vedoucího potápěčské skupiny, návodčího či potápěče mohl okamžitě zasáhnout.

Vedoucí potápěčské skupiny

Je potápěč, který je alespoň potápěčem s odborností III. stupně, stanovuje způsob a postup činnosti členů potápěčské skupiny, jejich jištění a zajištění bezpečnosti a ukončení činnosti potápěčské skupiny, stanovuje počet potápěčů současně pracujících pod vodou, v případě potřeby vyžaduje návodčího z příslušníků HZS ČR s odborností potápěč I. až II. stupně.

V případě závady na potápěčské výzbroji a výstroji nebo indispozice potápěče zastaví potápěčské činnosti, informuje přímého nadřízeného v místě činnosti potápěčské skupiny o svém opatření a ten rozhodne o dalším postupu, stanovuje potápěčskou výzbroj a výstroj a další věcné prostředky pro vybavení potápěčské skupiny s ohledem na místní podmínky, poskytuje podklady pro velitele zásahu ke zpracování zprávy o zásahu a záznamu o potápěčském zásahu.⁴

⁴ Pokyn GR HZS ČR, kterým se stanovují pravidla pro činnost potápěčských skupin u HZS ČR, ve znění Pokynu GR HZS ČR č. 16/2010.: č. 53/2008 [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/technicka-sluzba-predpisy.aspx>, s. 1-5.

1.1.7 Typy stanic HZS ČR

1) Základní početní stav příslušníků v jedné směně na stanici hasičského záchranného sboru kraje uvedený v tabulce se zvyšuje:

- u stanice, která je předurčena pro systém záchranných prací při dopravních nehodách na dálnicích, rychlostních komunikacích a vybraných silnicích I. třídy, o dva příslušníky ve směně;

- u stanice, která je předurčena jako opěrná pro likvidaci havárií nebezpečných látek, o tři příslušníky ve směně; až jeden a půl krát, pokud je to odůvodněno dokumentací zdolávání požárů objektů, jejichž ochranu před požáry a mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje, nebo potřebami operačního řízení či potřebami obsluhy speciální požární techniky;

2) Minimální početní stav příslušníků jednotky hasičského záchranného sboru kraje v jedné směně určených k výjezdu na stanicích je odvozen od základního početního stavu příslušníků v jedné směně s ohledem na možnou nepřítomnost příslušníků z důvodu dovolené, nemoci, odborné přípravy apod.

3) Funkce velícího důstojníka směny se zřizuje u stanice typu C3 v sídle hasičského záchranného sboru kraje. Do služby ve funkci velícího důstojníka směny jsou zařazováni zpravidla ostatní příslušníci⁵ (tabulka č. 2 viz: Příloha č. 2).

⁵ ČENĚK, Aleš. KRIZOVÁ LEGISLATIVA (Soubor zákonů), Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9, s. 150.

1.1.8 Plošné pokrytí JPO

Z hlediska plošného pokrytí se jednotky požární ochrany v souladu s přílohou k zákonu c. 133/1985 Sb., dělí na 6 kategorií označovaných římskými číslicemi I – VI. Dělí se na dvě skupiny, a to na jednotky s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele, jako jsou jednotky JPO I (jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace), JPO II (jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace), JPO III (jednotka sboru dobrovolných hasičů s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace) a s místní působností, které zasahující na území svého zřizovatele. Tyto jednotky jsou JPO IV (jednotka hasičského záchranného sboru podniku), JPO V (jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně) a JPO VI (jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku),⁶ (tabulka č. 3 viz: Příloha č. 2).

⁶ Požární prevence: Právní úprava požární ochrany. Požární prevence [online]. 2009 [cit. 2016-12-04]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-uprava-po.aspx>

2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

2.1 Právní úprava HZS ČR

Hasičský záchranný sbor České republiky byl zřízen na základě zákona c. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých předchozích zákonů a jeho základním posláním je „**chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech**“.

2.1.1 Základní legislativní rámec pro jednotky požární ochrany:

Zákon č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Je základním zákonem o požární ochraně v ČR. Stanoví základní povinnosti fyzických osob, fyzických podnikajících osob a právnických osob.

Zákon č. 237/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. Zákon pojednává o plnění úkolů ze strany HZS ČR při ochraně zdraví nebo života obyvatel, životního prostředí, majetku a zvířat.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. IZS je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon se zabývá krizovými plány, činnostmi a složení bezpečnostní rady a krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů.

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 34/1986 Sb., pojednává o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany, ve znění pozdějších nařízení vlády.

Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády 36/2003 Sb.

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel na zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.

Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb.

Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniku a členů jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí nebo podniku.

Vyhláška č. 246/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). Vyhláška se zabývá požární bezpečností staveb a technických opatření k zabránění vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem, k ochraně osob, zvířat a majetku.

Vyhláška č. 247/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Vyhláška se zabývá vnitřní organizací jednotky.⁷

Na závěr jsou zde předpisy upravující služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů a některé vybrané platové předpisy. HZS ČR má oprávnění uzavírat jménem ČR s určitými subjekty dohody upravující podmínky a způsob vzájemné spolupráce.

2.1.2 Organizace HZS ČR

Hasičský záchranný sbor tvoří: a) generální ředitelství, b) hasičské záchranné sbory krajů, c) záchranný útvar, d) škola požární ochrany.⁸

V České republice je celkem 13 HZS krajů spolu s HZS hl. města Prahy, 76 územních odborů a cca 240 stanic. Počet stanic není konečný, protože dochází k jejich redukci a na druhé straně ke zřizování nových.

2.1.3 Ekonomické a personální ukazatele

HZS ČR plnil úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem č. 238/2000 Sb., zákonem č. 133/1985 Sb., zákonem č. 239/2000 Sb. a zákonem č. 240/2000 Sb. HZS ČR plnil prostřednictvím 241 stanic také úkoly JPO. JPO plnily úkoly v oblasti požární ochrany, IZS a také v oblasti ochrany obyvatelstva.

⁷ ČENĚK, Aleš. Krizová legislativa (Soubor zákonů). Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9, s. 3-4.

⁸ MV-generální ředitelství HZS ČR: organizační schéma [online]. 2016 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/kontakty-570883.aspx>

O efektivnosti vypovídaly i relace mezi výdaji ze státního rozpočtu na zajištění činnosti HZS ČR, JPO zařazených do kategorií JPO II a JPO III, škodami a uchráněnými hodnotami při požárech, uvedenými v tabulce. Ve srovnání se zahraničím představovaly škody v ČR jedny z nejnižších hodnot vzhledem k HDP. Tento efekt spočívá především v tom, že místo dislokace nejbližší JPO bylo ve více než 60 % případů vzdáleno do 5 km od místa mimořádné události. Z tabulky ekonomické ukazatele je patrné, že se stále zvyšuje celková kapacita příjmu, spolu s výdaji na činnost HZS ČR a JPO. V globálu to však není nic zvláštního, protože se celkově ekonomika státu rozvíjí, a tedy roste i HDP (tabulka č. 5 viz: Příloha č. 2).

Zde vidíme, že rozdíl mezi škodami způsobenými požáry a naopak uchráněnými hodnotami při požárech je v průběhu těchto pěti let stále výraznější ve prospěch uchráněných hodnot. To nám dokazuje, jak je práce této organizační složky státu důležitá a že bez ní by škody byly výraznější.⁹

⁹ Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru ČR: Statistická ročenka 2015 [online]. MV-generální ředitelství HZS ČR jako přílohu časopisu 112 číslo 3/2016, 2016 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/info-servis-statistiky.aspx>

3 KOPIS HZS PARDUBICKÉHO KRAJE

3.1 Právní úprava KOPIS

Hasičský záchranný sbor kraje zřizuje operační a informační středisko, dle zákona č. 320/2015 Sb. § 7, odst. 5., které plní úkoly operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému. Operační a informační středisko je pracovištěm pro příjem volání na jednotné evropské číslo tísňového volání (112) a národní číslo tísňového volání stanovené v číslovacím plánu podle zákona o elektronických komunikacích.

3.1.1 Mezi základní aktivity KOPIS patří:

- rozhodovací – reakce na mimořádné události a krizové stavy;
- určení sil a prostředků a jejich vyslání;
- spolupráce v rámci IZS;
- informační podpora nasazených sil a prostředků;
- komunikace s velitelem zásahu.

Pro spojení s profesionálními jednotkami HZS Pardubického kraje a základními složkami Integrovaného záchranného systému využívá HZS Pardubického kraje digitálního systému MATRA – PEGAS v kombinaci s analogovým spojením s jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí a profesionálními a dobrovolnými jednotkami HZS podniků.

3.1.2 Centrum tísňového volání 112 – současný stav

TCTV 112 je specializované pracoviště, které je zřízeno při KOPIS HZS Pardubického kraje v Pardubicích. Je obsluhováno jazykově vybavenými vyškolenými operátory, kteří se střídají v 12hodinových intervalech. TCTV 112 v Pardubicích v současné době přijímá tísňová volání čísla 112 z pevných a mobilních sítí a tísňová

volání 150 z pevných a mobilních sítí. Systém TCTV 112 umožňuje identifikaci adresy volajícího z pevné telefonní stanice, identifikaci telefonního operátora, identifikaci polohy mobilního telefonu, zobrazování místa události a polohy telefonu volajícího na mapě GIS, vzájemné zálohování technologií, nezávislé telefonní spojení, jazykovou podporu, přepojování hlasových – 19 – kanálů včetně předávání datové věty na příslušné místo řešené události. Datová věta obsahuje všechny potřebné místopisné údaje a údaje o typu události, včetně možnosti přístupu k hlasovému záznamu. V současnosti jsou na TCTV 112 plně datově a hlasově napojena operační střediska HZS ČR, Policie ČR i zdravotnické záchranné služby. Za rok 2015 bylo na TCTV 112 přijato celkem 11 873 událostí¹⁰ (tabulka č. 6 viz: Příloha č. 2; tabulka č. 7 viz: Příloha č. 2).

3.1.3 Organizační struktura KOPIS HZS Pardubického kraje

Do organizační struktury HZS Pardubického kraje je začleněno Krajské operační středisko HZS Pardubického kraje (dále jen „KOPIS“), jehož součástí je telefonní centrum tísňového volání (dále jen „TCTV 112“). Výkon služby na KOPIS je zajištěn ve čtyřech 12hodinových směnách ve složení 1 operační důstojník – vedoucí směny + 3 operační důstojníci + 4 operační technici.

¹⁰ Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Krajské operační a informační středisko (KOPIS) Pardubice, 2015, s. 27-30.

4 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY PARDUBICE

4.1 Údaje o statutárním městě Pardubice

Pardubice jsou univerzitní a statutární město na východě Čech, metropole Pardubického kraje s výraznou správní, obytnou, obslužnou a výrobní funkcí pardubicko-hradecké aglomerace. Leží ve východní části Polabí na soutoku řek Labe a Chrudimky, přibližně 100 kilometrů východně od Prahy a 20 km jižně od Hradce Králové v nadmořské výšce přibližně 220 metrů. S téměř 90 tisíci obyvateli jsou desátým největším městem Česka, jsou i největším městem Pardubického kraje i okresu Pardubice. Výměra území města je 82,7 km². Pardubice se dělí na 8 samosprávných městských obvodů a 20 katastrálních území. První dochovaná zmínka o existenci Pardubic pochází z roku 1295, k roku 1340 jsou už připomínány jako město. Největší rozkvet prodělaly za pánů z Pernštejna. Na konci 16. století a v 17. století nastal úpadek. Nový rozvoj města přišel od poloviny 19. století s připojením města na železnici. Vznikla zde řada průmyslových podniků jako lihovar, cukrovar, továrna na mlýnské stroje, Fantova rafinérie minerálních olejů a další. Po druhé světové válce došlo k masivní výstavbě nových čtvrtí především na okraji města a počet obyvatel se rychle zdvojnásobil. Sídlí zde Univerzita Pardubice, dále např. okresní soud. Historické centrum je od roku 1964 městskou památkovou rezervací. Hlavními průmyslovými odvětvími jsou průmysl chemický, strojírenský a elektrotechnický. Už od 16. století je město proslulé výrobou perníku. Významnými sportovními událostmi jsou slavné koňské dostihy Velká pardubická, motocyklový závod Zlatá přilba, Mezinárodní festival šachu Czech Open či tenisová Pardubická juniorka. Známa je železniční a letecká doprava. Od roku 1909 tu sídlí Východočeské divadlo, působí zde profesionální Komorní filharmonie Pardubice.¹¹

¹¹ Pardubice: O Pardubicích [online]. Pardubice, 2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/>

4.2 Historie jednotky požární ochrany Pardubice

Profesionální hasiči jsou v Pardubicích oficiálně od ledna 1944. Do skupiny výkonných hasičů bylo vyčleněno 24 příslušníků, z nichž základní kádr tvořilo 11 příslušníků domácího sboru. Ti přebrali veškerou požární techniku od své mateřské organizace Dobrovolného hasičského sboru Pardubice, který sídlil ve dvoře za pardubickým divadlem. Zde v tomto areálu se upravila služebna, kde později skupiny po 12 lidech v 24hodinových směnách držely střídavě pohotovost. Oficiálně byla pardubická hasičská profesionální jednotka uvedena v činnost po slavnostním projevu německého starosty Pardubic Stumpfky před nastoupenými jednotkami dne 17. ledna 1944. Velitelem obou nově zřízených skupin byl Antonín Novák z Jesničánek, který jako jediný uměl německy. Jeho zástupcem byl Josef Bubák ze Slovan. Až do roku 1949, než přišly nové předpisy a byl nařízen třísměnný provoz, sloužili hasiči 24 hodin a 24 hodin měli volno. Jednotka dostala oficiální název Požární sbor města Pardubic, nosila dále černé tankistické stejnokroje po německé armádě a zůstávala stále v prostorách objektu pardubického dobrovolného sboru. Netrvalo však dlouho a ze společného soužití dobrovolné a placené jednotky začaly vznikat potíže. A tak po několika nepříjemných peripetiích, které museli radní řešit, přišlo rozhodnutí. Profesionální jednotce byla nabídnuta možnost svépomocné výstavby nové hasičské stanice, a to v těsném sousedství bývalé továrny na mlýnské stroje Hübner a Opitz. Největší slabinou objektu bylo v zimě topení, kde v každé garáži byla pilinová kamna. Nutno připomenout, že hasiči už od svého vzniku nosili stále německé černé uniformy a ty začaly docházet. Prvním lednem roku 1949 vešlo v platnost nové územní rozdělení a Pardubice se staly krajským městem, což byl impuls k výstavbě moderní hasičské stanice, která by odpovídala úrovni krajského města. Na jaře roku 1950 se začalo s výstavbou. Bylo to v místech začínající výstavby sídliště Dukla. Hasiči denně jezdili se svou technikou na Duklu, kde prováděli výkopy pro základy stavby a inženýrské sítě. Celá stavba byla dokončena v roce 1953. Dalším mezníkem ve vývoji stanice Pardubice byl rok 1985. V platnost vešel nový zákon o požární ochraně č. 133/1985 Sb., který s účinností od 1. července 1986 zřídil jako zvláštní zařízení tehdejších ONV „Sbory požární ochrany“. V průběhu let se několikrát měnilo využití některých místností ve stávající budově.

Jedna generace hasičů postupně vzhledem k věku opouštěla řady požárního útvaru, mladší generace je nahrazovala. Nová technika, která vystřídala starou, kladla podstatně vyšší nároky na obsluhu i údržbu. Staré cisternové vozy Š 706 a T 138 a T 148 byly postupně nahrazovány technikou modernější, nově vyráběnou – cisternovými vozy T 815 a LIAZ 101 K. Toto vše nutně vedlo k tomu, že stávající objekty hasičské stanice již nestačily kapacitně ani po technické stránce nově nastoupenému směru požární ochrany, zejména po roce 1990. Z těchto všech důvodů bylo v roce 1995 rozhodnuto o výstavbě nové moderní hasičské stanice na místě té stávající, spočívající v demolici stávajícího objektu garáží a dílen a výstavby nových garáží a dále rekonstrukce ostatních stávajících objektů. Výstavba nového objektu garáží se zázemím pro příslušníky HZS byla dokončena v listopadu 1997. Slavnostní uvedení celého komplexu do provozu se uskutečnilo 25. září 1998. Náklady na zřízení odpovídajícího zázemí pro profesionální Hasičský záchranný sbor okresu Pardubice si vyžádaly částku 84 milionů Kč. V podstatě beze změn byla v provozu celá budova HZS Pardubice s přílehlými objekty i se zařízením v průběhu následujících dvou let do konce roku 2000. Dalším historickým mezníkem nejen České republiky, ale i požární ochrany se stal 1. leden 2001. Ve státoprávním uspořádání dochází ke vzniku vyšších územně správních celků – krajů. V souvislosti se vznikem krajů vznikly k témuž datu i nové právnické subjekty – Hasičské záchranné sbory krajů s jednotlivými územními odbory (dosavadními okresy) podle nového krajského uspořádání.¹²

4.3 Začlenění stanice Pardubice u HZS Pardubického kraje

Jednotka požární ochrany Pardubice je typem stanice C3 – umístěné v obci s počtem obyvatel nad 75 tisíc. Jednotka zabezpečuje dle vyhlášky 3 organizované výjezdy pro zabezpečení plošného pokrytí v rámci Pardubického kraje. Její základní početní stav ve třech směnách je stanoven na 60 hasičů, z toho v jedné směně 20. Z čehož minimální početní stav je 14.

¹² HORÁKOVÁ, Vendula"et al". Almanach 2015: HZS Pardubice. Pardubice, 2015.

Dále bych uvedl personální stav u jednotek HZS Pardubického kraje k roku 2015, kde se nachází i JPO Pardubice (tabulka č. 8 viz: Příloha č. 2).

4.3.1 Předurčenost stanice Pardubice pro zásahy na dopravní nehody a zásahy na nebezpečné látky je určena C – E - S.

Typ C – stanice Pardubice je určená pro záchranné práce na všech komunikacích, rychlostních silnicích I. třídy, rychlostních místních komunikacích a silnicích I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu, je vybavena CAS ve speciálním technickém provedení;

Typ E – stanice Pardubice je vybavená automobilovým jeřábem s nosností výložníku do 20 tun a lanovým navijákem do 40 tun;

Typ S – stanice Pardubice je určená MV – generálním ředitelstvím HZS ČR na návrh HZS kraje dislokovaná zpravidla v místech hlavních přepravních tras nebezpečných látek tak, aby maximální doba dojezdu jednotky s typem předurčenosti „S“ z místa dislokace této jednotky na předpokládané nejvzdálenější místo zásahu byla 40 minut.

4.3.2 Organizační struktura HZS Pardubického kraje

HZS kraje se vnitřně člení na:

- ředitelství HZS kraje;
- územní odbory HZS kraje;
- jednotky HZS kraje.

Ředitelství HZS kraje se vnitřně člení na:

- kancelář krajského ředitele;
- úsek prevence a CNP;
- úsek IZS a operačního řízení;
- úsek ekonomický;
- pracoviště kontroly;
- pracoviště interního auditu.

Organizační součástí ředitelství HZS kraje je Krajské operační a informační středisko.

HZS kraje má tyto územní odbory:

- Územní odbor Chrudim;
- Územní odbor Pardubice;
- Územní odbor Ústí nad Orlicí;
- Územní odbor Svitavy.

4.3.3 Stanice Pardubice v plošném pokrytí JPO Pardubického kraje

V Pardubickém kraji je 551 jednotek požární ochrany (stav k 1. 1. 2016). Během roku 2015 bylo, se souhlasem HZS Pardubického kraje, zrušeno 14 JSDH obcí kategorie JPO V. U jedné JSDH obce došlo ke změně kategorie. Povinnosti zrušených jednotek převzaly okolní jednotky SDH obcí s územní působností. Stávající stav v

porovnání s plánovaným stavem dle Koncepce požární ochrany je uveden v následující tabulce¹³ (tabulka č. 9 viz: Příloha č. 2).

4.4 Zabezpečení výjezdu stanice Pardubice

Stanice Pardubice má 3 organizované výjezdy na dvou hlavních cisternách a jedné speciální technice. První výjezd je zabezpečen na CAS 16/1700/200 – MB, druhý výjezd na CAS 24/3000/200 – MB.

Třetí výjezd je zabezpečen na speciální technice. Jedná se o tato vozidla: CAS 30/9000/540 – S3VH, AZ 39 Mercedes Benz Metz, VYA 14 – T815, AP 30 – S1Z Bumar, PPLA – Renault.

4.4.1 Skladba směn na stanici Pardubice

Na stanici Pardubice je zabezpečena služba příslušníky ve třech směnách. V každé směně slouží 20 hasičů v 24hodinových službách. Tento počet příslušníků je dán vyhláškou č. 247/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

4.4.1.1 Obsazení služeb

Služby směny: Velitel čety, 3 Velitelé družstva, Hasič – Technik strojní služby, 3 Hasiči – Technik CHT služby, 7 Hasičů – Strojník, 5 Hasičů.

Nestandardní služby: Dozorčí, 5 Potápěčů, 5 Lezců, Garážmistr.¹⁴

¹³Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: 2015.

¹⁴IKIS: Deník strážní knihy [online]. [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: <http://ikis.pak.izscr.cz/ikis/is/index.htm>

4.4.2 Vybavení stanice mobilní požární technikou

1. CAS 16/1700/200 – MB.

Druh:

- speciální zásahový automobil CAS 16 MB 1225;
- osádka: 1 + 4;
- podvozek: Mercedes, nástavba Rosenbauer;
- objem cisterny: voda 1 700 l, pěnidlo 200 l;
- výkon čerpadla: voda 1600 l/min.;
- výkon motoru: 180 kW;
- hmotnost vozidla: 11,9 t.

Použití:

- k zásahům na dopravních nehodách;
- k menším bytovým požárům v městské zástavbě;
- pro předlékařskou první pomoc.

Výbava:

- masky, dýchací přístroje, kufr zdravotní, kufr pro lékaře, řezač pásů;
- vylamovač FAB, zvedací vaky Holmatro, plovoucí čerpadlo, agregát Lukas;
- nůžky Lukas, rozpínák Lukas, ruční stříhač Lukas, záchranářská nosítka;
- vakuové lehátko, vakuová dlaha-ruka, noha; krytí na airbag, motorová pila;
- rozbrušovací agregát, sorbenty na ropné produkty, hasicí přístroj PG 6, CO₂.

Vozidlo je využíváno při dopravních nehodách a je vybaveno speciálním vyprošťovacím zařízením, které je určeno k vyproštění osob z havarovaných vozidel (obrázek č. 3 viz: Příloha č. 1).

2. CAS 24/3000/200 – MB.

Druh:

- cisternová automobilová stříkačka;
- osádka: 1 + 5;
- podvozek: Mercedes-Benz 1528 ATEGO AF 4x4;
- objem cisterny: voda 3 000l, pěnidlo 200 l;
- výkon čerpadla: voda 2400 l / min.;
- výkon motoru: 205 kW;
- hmotnost vozidla: 15 t.

Použití:

- při požárech, dopravních nehodách a technických a ostatních zásazích;
- k dopravě hasičů na místo události.

Výbava:

- tažné zařízení pro přívěs do hmotnosti 3 500 kg, nádrž na vodu a pěnidlo z polyetylenu, požární čerpadlo Rosenbauer NH 30;
- tlakovzdušný pěnový systém CAFS 3000 s hydraulicky poháněným šroubovým kompresorem;
- průtokový hadicový nízkotlaký naviják s hadicí DN 38 o délce 40 m s CAFS proudnicí;
- průtokový hadicový vysokotlaký naviják s hadicí DN 25 o délce 70 m s proudnicí Nepiro;
- na plošině nástavby snímatelný otočný monitor Rosenbauer RM 24M umožňující i stacionární použití mimo vozidlo;
- ovládání čerpacího zařízení řídicím systémem Rosenbauer – ovládací displej
- generátor elektrického proudu o výkonu 8 kVA;
- osvětlovací stožár se čtyřmi reflektory o výkonu 4 x 500 W;
- hliníkové stavebnicové provedení nástavby s lakovými plastovými a hliníkovými povrchovými díly;
- vozidlo je vybaveno vysílačem ovládání světelných semaforů na křižovatkách;

- přetlakové dýchací přístroje, kombinované vyprošťovací hydraulické zařízení, klasická požární výbava dle vyhl. 49/2003 Sb. hadice, svítilny, rozdělovač, hydrantový nástavec, skříňky s náradím, lékárna, hasicí přístroje, přetlakový ventilátor, atd.), koše na hadice, kvalitní turbo proudnice s nástavcem na pěnu, motorová pila řetězová i kotoučová, plovoucí čerpadlo, kalové čerpadlo, elektrické bourací kladivo, elektrická vrtačka, elektrické prodlužování kabely, transportní dvoudílná zdravotnická nosítka, vakuové dlahy a matrace, výbava horolezců, evakuační trojnožka atd.;
- dvě AL bedny na požární příslušenství dle vyhl. č. 49/2003 Sb., (savice, sací koš, lopaty, krumpáče, sekery, protichemické obleky, obleky proti sálavému teplu), požární žebříky, přejezdové můstky, nádoby na sorbety, trhací háky, atd.

Toto vozidlo se využívá k hašení požárů, je vybaveno speciálním zařízením nazvaném One Seven – CAFS. Systém ONE SEVEN je hašení pěnou, která je vytvářena pomocí tlakového vzduchu. Do hadic je vedena již napěněná směs. Z jedné kapky vody vytvoříme sedm bublin pěny (obrázek č. 4 viz: Příloha č. 1).

3. CAS 30/9000/540 – S3VH

Druh:

- cisternová automobilová stříkačka;
- osádka: 1 + 3;
- podvozek: TATRA T815-731R32/412;
- objem cisterny: voda 9000l, pěnidlo 540l;
- výkon čerpadla: voda 3000 l / min.;
- výkon motoru: 325 kW;
- hmotnost vozidla: 25 t.

Použití:

- k velkoobjemovému hašení;
- k zásahům technického charakteru při záchraně lidských životů a ochraně majetku, omezení škod na životním prostředí a při mimořádných událostech a živelných pohromách.

Výbava:

- hadice „C“, hadice „B“, proudnice „C“, rozdělovač;
- motorová řetězová, rozbrušovací pila, hadice „C“ (3ks), 3xRHP CO2, 2xRHP práškový;
- ochranný oblek proti sálavému teplu (isotemp 2000), evakuační masky Parat + Dräger, dýchací přístroje značky Dräger, plovoucí čerpadlo maxim;
- VRVN, armatury, pracovní a ventilové lanka;
- 2 x AL bedna na požární příslušenství (savice, sací koš, lopaty, krumpáče, sekery, atd.), požární žebříky, přejezdové můstky, trhací háky atd. (obrázek č. 5 viz: Příloha č. 1).

4. AZ 39 MB**Druh:**

- automobilový žebřík: AZ 37;
- osádka: 1 + 1;
- záchranný koš pro 4 osoby;
- dostupná pracovní výška: 39m;
- hmotnost vozidla: 15,5 t.

Použití, výbava:

- K záchraně osob z výšek nebo hloubek. Konstrukce AZ je konstruována tak, že lze sadu žebříku sklopit i do negativního sklonu a pracovat např. nad řekou, z mostů nebo nad výkopy.
- Na koš lze umístit záchranná nosítka, která jsou součástí vozidla a zachránit tak zraněné osoby, které musí být zachraňovány vleže.
- Při likvidacích požárů ve výškách nebo zásahy technického charakteru AZ umožňuje přepravu zasahujících hasičů.

- AZ má zabudovanou elektrocentrálu o výkonu 6,0 kVA (4,8 kW). Tato elektrocentrála je určena převážně k dodávce elektrické energie pro dva reflektory umístěny na koši, které jsou schopny dokonale osvětlit místo zásahu.
- Součástí dodávky je i vodní monitor (proudnice určena k vedení hasebního zásahu vodou a vodnými hasivými kompaktním i sprchovým proudem). Tento monitor se umístí na koš a umožní zásah vodou z výšky (tzv. hasící rameno), (obrázek č. 6 viz: Příloha č. 1).

5. VYA 14 – T815

Druh:

- vyprošťovací automobil;
- osádka: 1 + 1;
- podvozek: 6x6 Tatra;
- výkon motoru: 208 kW;
- hmotnost vozidla: 19,57 t.

Použití:

Vozidlo slouží nejčastěji k vyprošťování dopravních prostředků po dopravních nehodách.

Výbava:

- propojovací háky na 3 tuny, 2 tuny, 1,5 tuny, třmen 9,5 tuny;
- hák na protažení navijáku, lana, tažné tyče atd.

Vozidlo slouží nejčastěji k vyprošťování dopravních prostředků po dopravních nehodách, nebo ke zdvihání předmětů do hmotnosti 14 t (obrázek č. 7 viz: Příloha č. 1).

6. AP 30 – S1Z BUMAR

Druh:

- automobilová plošina AP 30 Bumar;
- osádka: 1 + 2;
- záchranný koš pro 3 osoby;
- dostupná pracovní výška: 30m;
- hmotnost vozidla: 18 t.

Použití:

- Automobilová plošina AP 30 Bumar slouží k záchraně osob z výšek nebo z hloubek.

Výbava:

- dýchací přístroje Dräger;
- elektrocentrála, podkládací desky podpěr;
- požární hadice a proudnice;
- záchranná a evakuační nosítka.

(obrázek č. 8 viz: Příloha č. 1).

7. PPLA – Renault.

Druh:

- speciální protiplynové vozidlo;
- osádka 1 + 1;
- podvozek Renault – Midlum;
- výkon motoru: 128 kW;
- hmotnost vozidla: 10 t.

Použití:

Pro speciální zásahy s nutností nasazení velkého počtu dýchací techniky, ochranných oděvů zejména při požárech většího rozsahu, haváriích nebezpečných látek s nutností rozsáhlé dekontaminace a zahrazení úniků látky.

Výbava:

Vozidlo je vybaveno prostředky chemicko-technické služby – tedy ochrannými obleky, dýchacími přístroji, dekontaminační sprchou, dekontaminačními prostředky, sorbenty atd. Vozidlo je mobilním pracovištěm chemicko-technické služby (obrázek č. 9 viz: Příloha č. 1).

4.4.3 Potápěčská skupina stanice Pardubice

HZS Pardubice je opěrným bodem pro potápěčskou činnost. Tuto činnost zajišťuje na směnu B a C pro Pardubický, Královéhradecký a Liberecký kraj. Směnu A zajišťuje HZS Hradec Králové. Potápěčskou skupinu Pardubice tvoří 12 členů, z nichž jsou 2 instruktoři, 5 členů je držitelem kvalifikace potápěč 3. stupně. Tito potápěči mohou vykonávat potápěčskou činnost v uzavřených prostorech a hloubkách do 60 metrů, mohou používat speciální dýchací směs NITROX (vzduch obohacený kyslíkem). Dále vedou zdokonalovací výcvik ostatních potápěčů. Další 2 členové mají kvalifikaci

potápěč 2. stupně, která je opravňuje k provádění potápěčského zásahu v prostředí s volnou hladinou a maximální hloubce do 40 metrů. Tři členové jsou potápěči 1. stupně. Tito potápěči se mohou zúčastňovat potápěčského výcviku, ale nesmí zasahovat pod vodou u potápěčského zásahu. U zásahu zajišťují technickou podporu. Jeden člen je v přípravě, kdy se připravuje na kurz potápěč 1. stupně. U zásahu zajišťuje rovněž technickou podporu. Potápěči jsou rovněž držiteli oprávnění obsluha dekompresní komory. Jeden potápěč je i diplomovaným zdravotnickým záchranářem, který zajišťuje zdravotnický dozor u riskantních potápěčských akcí. Potápěčská skupina má k dispozici speciální vozidlo Renault Mascot (obrázek č. 10 viz: Příloha č. 1), ve kterém je umístěna veškerá potápěčská výstroj a zároveň je uzpůsobeno jako zázemí pro dlouhodobý potápěčský zásah. Toto vozidlo je osazeno i GPS navigací z důvodu velkého akčního radiusu, který skupina pokrývá. Dále je to motorový člun Carolína (obrázek č. 11 viz: Příloha č. 1). Dalším vozidlem je Praga V3S, kde je umístěna dekompresní komora PK – 2, do které se vejdou v případě potápěčské nehody tři potápěči. Tato komora je využívána u rizikových akcí ve větších hloubkách. Potápěči používají pouze suché potápěčské obleky, protože většina zásahů probíhá ve zdravotně závadných vodách, kde hrozí infekce. Dále jsou používány celoobličejové přetlakové masky s ultrazvukovou komunikací, včetně povrchové komunikační stanice, suché rukavice a výstroj uzpůsobena na technické potápění. Mezi nejčastější potápěčské zásahy patří vyhledávání utonulých osob a vyzvedávání utopených automobilů.¹⁵

4.4.3.1 Výzbroj a výstroj potápěčské skupiny Pardubice

ABC Souprava je základní výbavu každého potápěče. Obsahuje potápěčskou masku, dýchací trubici a potápěčské ploutve. Existuje mnoho druhů masek, na příklad uvádím jednozorníkové, dvouzorníkové, maska určená pro nádechové potápění či pro fotografování (obrázek č. 12 viz: Příloha č. 1).

¹⁵Centrální stanice Pardubice: Technika [online]. [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/stanice-pardubice-technika-technika.aspx>

Obdobně existuje i více druhů ploutví. Botičkové ploutve slouží pro rekreační potápění, páskové ploutve pro pracovní potápění a tzv. monoploutev pro rychlostní plavání (obrázek č. 13 viz: Příloha č. 1). Existuje také nespočet dýchacích trubice (šnorchlů), které slouží k dýchání při plavání na hladině. Šetříme tak vzduch v tlakové láhvi. Správný šnorchl by měl mít vnitřní průměr 16 – 19 mm a délku 35 – 45 cm. Šnorchly máme jednoduché nebo s výdechovými ventilky, které slouží k snažšímu vyfouknutí vody z trubice (obrázek č. 14 viz: Příloha č. 1)

4.4.3.2 Dýchací systémy

Tlakové lahve jsou zhotoveny z oceli nebo z hliníku, jejich nejčastější vodní objem je 10, 12, 15 a 18 litrů. Provedení tlakových lahví je s jedním nebo se dvěma ventily, každá lahev musí obsahovat výrobní číslo, provozní tlak, zkušební tlak, vodní objem, číslo zkušebny, datum tlakové zkoušky, výrobce, dýchací médium, hmotnost. Připojit láhev je možné pomocí závitů G 5/8 vnitřní DIN, třmen INT. Každá láhev musí dle norem evropské unie projít revizí jednou za 2 roky. Tlakové lahve jsou plněny stlačeným vzduchem, a to na provozní tlak 20 MPa nebo 30 MPa (obrázek č. 15 viz: Příloha č. 1).

Plicní automatika přivádí vzduch z lahve k ústům. Skládá se ze dvou stupňů. 1. stupeň redukuje tlak z lahve na středotlaký vzduch (0,1 MPa + tlak vody), který je přiváděn středotlakou hadicí do 2. stupně, jenž redukuje středotlaký vzduch na nízkotlaký, který již můžeme vdechnout. 2. stupeň je tvořen náustkem a druhým stupněm automatiky, dodávajícím vzduch do dýchacího ústrojí potápěče. Plicní automatika musí zabezpečit dostatečný průtok vzduchu, nízký nádechový odpor, musí být odolná proti zamrznutí i proti mechanickému poškození. Existují dva typy konstrukcí plicních automatik, a to s pístovou a membránovou konstrukcí (obrázek č. 16 viz: Příloha č. 1).

4.4.3.3 Izolační obleky

Izolační obleky jsou mokré, suché a polosuché. Chrání jak před tepelnými ztrátami, tak i před drobným poraněním potápěče.

Mokrý izolační oblek zvaný neopren je vhodný pro potápění v letních měsících a je používán především sportovními potápěči. Mokrý se mu říká proto, že pod oblek se dostane voda, která se ohřeje teplotou těla a působí pak jako izolační vrstva. Materiál, z kterého je oblek vyroben, má pórovitou strukturu, která zabezpečuje tepelnou izolaci. Póry jsou naplněny vzduchem, proto je zapotřebí kompenzovat vztlak neoprenu zátěžovým opaskem.

Polosuchý oblek je obdobný jako mokrý, jen s tím rozdílem, že je vybaven manžetami na končetinách a na krku, které brání průniku vody pod oblek.

Suchý oblek slouží především pro pracovní potápění a do chladných vod. Oblek je vybaven manžetami, které brání průniku vody pod oblek. Jako další tepelnou vrstvu lze použít ribano nebo jiné teplé prádlo. Oblek je dále vybaven regulačním ventilem, který reguluje tlak vzduchu v obleku¹⁶ (obrázek č. 17 viz: Příloha č. 1).

4.4.3.4 Kompenzátor vztlaku

Kompenzátor vztlaku zajišťuje obdobně jako zátěžový opasek správné vyvážení potápěče během ponoru. Na hladině slouží jako záchranná vesta. Vztlak ovládáme pomocí inflátoru, kterým se ovládá množství vzduchu v kompenzátoru a tím i vztlaková síla působící na potápěče.

Objem vzduchu v kompenzátoru je minimálně 15 litrů, a to kvůli tomu, aby byl zajištěn dostatečný vztlak. Známe opět několik typů kompenzátorů, a to jacket nebo křídlo. Jackety vyšší třídy mají integrovanou zátěž¹⁶ (obrázek č. 18 viz: Příloha č. 1).

¹⁶PIŠKULA, F., PIŠKULA, M., ŠTĚTINA, J., Sportovní potápění, Naše vojsko-Svazarm, 1985, s. 181, 198-220, 221-225.

Další nezbytnou výbavu člena potápěčské skupiny tvoří potápěčský nůž, opasek se zátěží, vodotěsná svítilna, vodící šňůra na bubínku, chemické světlo, manometr na kontrolu tlaku v lahvích, kompas, potápěčský počítač a dekompresní bójka.

4.4.4 Lezecká skupina stanice Pardubice

HZS Pardubice má k dispozici 3 lezecké skupiny po 5 členech. To znamená, že na stanici působí 15 hasičů lezců, z toho jsou dva instruktoři. Členové lezecké skupiny musí být jmenováni jednotlivě pokynem krajského ředitele. Na území kraje se na každou směnu zřizuje jedno lezecké družstvo s minimálním početním stavem hasičů se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou ve službě 1 + 3. Lezeckou skupinu tvoří minimálně 4 hasiči, zasahovat mohou minimálně 2 hasiči (obrázek č. 19 viz: Příloha č. 1).

Lezecké skupiny jsou nasazovány tam, kde činnost u zásahu přesahuje rámec možností běžného hasiče, například při spolupráci s vrtulníkem na vodní ploše (obrázek č. 20 viz: Příloha č. 1).

4.4.4.1 Složení lezecké skupiny

Instruktoři:

- podílí se na přípravě a realizaci školení a výcviku;
- provádí vstupní a opakovací školení a výcvik.

Lezci:

- dle pokynů velitele provádí i samostatně činnost ve výškách;
- používají a obsluhují určené technické prostředky;
- provádí veškeré prohlídky a kontroly technických prostředků;

- hlásí závady, nedostatky TP a vlastní indispozici veliteli lezecké skupiny;
- podílí se na provádění praktického výcviku ostatních hasičů;
- můžou určovat kotevní body, není-li schopen velitel.

4.4.4.2 Vybavení lezecké skupiny

Vybavení hasiče lezce se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou:

Výstroj:

- a) přiléhavý ochranný oděv bez volných částí, které by mohly být zachyceny (např. lezecká kombinéza);
- b) obuv s neklouzavou podrážkou a zpevněným kotníkem;
- c) ochranné rukavice pětiprsté;
- d) lezecká obuv pro pohyb v přírodních, exponovaných terénech.

Věcné prostředky pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou: (dále jen „výzbroj“)

- a) zachycovací postroj;
- b) ochranná přilba určená pro lezeckou činnost;
- c) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru – min. 2 ks;
- d) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru typ HMS – min. 1 ks;
- e) slaňovací prostředek;
- f) smyčky k lanovým svěrám – 1 souprava;
- g) odsedací smyčka, textilní smyčky – 3 ks;

h) nůž s pevnou čepelí (nebo otevíratelný jednou rukou) a pouzdrém, transportní vak na přenos materiálu.

Minimální vybavení lezecké skupiny dislokované na stanici Pardubice:

a) textilní smyčka – 20 ks;

b) nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891, průměr minimálně 10 mm, délka 100 m nebo podle místních podmínek (výška nejvyšší budovy nebo konstrukce, případně nejhlubšího místa v účinném dosahu lezecké skupiny) – 2 ks;

c) nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891, průměr minimálně 10 mm, délka 60 m – 3 ks;

d) jednoduché dynamické lano dle ČSN EN 892, průměr minimálně 9,7 mm, minimální délky 45 m – 1 ks na 2 hasiče se specializací pro práce ve výšce;

e) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru – 25 ks;

f) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru typ HMS – 5 ks;

g) ocelová karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 28 kN v podélném směru – 10 ks;

h) souprava lanových svěr – 4 sady, pomocná šňůra, ocelová kotvící smyčka - 6 ks;

i) záchranný postroj nebo záchranný pás – 4 ks;

- j) prostředky na vytahování a spouštění (např. Rollgliss, Evak), trojnožka;
- k) evakuační nosítka s možností zavěšení;
- l) kladka na hrany – 2 ks;
- m) záchranářská kladka s min. pevností 17 kN – 4 ks;
- n) záchranářská kladka s min. pevností 30 kN – 2 ks;
- o) kotvící deska – 2 ks;
- p) lékárnička, nebo např. zdravotnický batoh používaný LZS);
- q) tepelně reflexní fólie – 3 ks;
- r) chránička na lano – 6 ks;
- s) čelová svítidla se záložním zdrojem – 3 ks;
- t) vaky pro přenášení a transport vybavení lezecké skupiny, vybavení pro jeskyně.¹⁷

¹⁷ SZASZO, plk. JUDr. Zoltán. SÍÁŘ Generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra: učební osnovy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou. MV-generální ředitelství HZS ČR. Praha, 2006, s. 1-4, 11-12.

5 ZÁSAHOVÁ ČINNOST, STATISTICKÉ ÚDAJE

5.1 Zásahová činnost jednotek za rok 2011

V roce 2011 zasahovaly JPO Pardubického kraje celkem u 4545 událostí, z toho u 795 požárů, 1062 dopravních nehod, 2346 technických a technologických zásahů. Jako planý poplach bylo kvalifikováno 281 událostí. U těchto událostí bylo jednotkami PO zachráněno 23 osob a evakuováno 128 osob.

Základní data o činnosti jednotek podle typu události

Typ události	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Požár s účastí jednotky	258	172	147	185
Požár bez účasti jednotky	9	8	4	12
Dopravní nehoda				
Silniční	267	186	251	323
Silniční hromadná	1	0	1	1
Železniční	8	5	4	12
Letecká	0	1	1	0
Ostatní	0	1	0	0
Živelní pohroma				
Povodeň, záplava, déšť	0	0	0	0
Sníh, námraza	0	0	0	0
Větrná smršť	0	0	0	0
Sesuv půdy	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	0
Únik nebezpečné chemické látky				
Plynu/aerosolu	2	1	1	0
Kapaliny	0	1	0	1
Ropného produktu	2	20	30	2
Pevné látky	0	0	0	0
Ostatní	0	1	0	0
Technická havárie				
Technická havárie	1	0	0	0
Technická pomoc	519	317	429	746
Technologická pomoc	21	2	6	12
Ostatní pomoc	67	71	69	86
Radiační havárie a nehoda	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	0	0	0	0
Planý poplach	107	39	47	88
Celkem událostí	1262	825	990	1468

Zdroj:¹⁸

¹⁸ KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2011, s. 27.

5.2 Zásahová činnost jednotek za rok 2012

V roce 2012 zasahovaly JPO Pardubického kraje celkem u 5128 událostí, z toho u 765 požárů, 1267 dopravních nehod, 2769 technických a technologických zásahů. Jako planý poplach bylo kvalifikováno 29 událostí. U těchto událostí bylo jednotkami PO zachráněno 23 osob a evakuováno 55 osob.

Základní data o činnosti jednotek podle typu události

Typ události	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Požár				
Požár s účastí jednotky	265	141	162	168
Požár bez účasti jednotky	7	10	7	5
Dopravní nehoda				
Silniční	264	275	281	401
Silniční hromadná	0	0	0	9
Železniční	22	1	3	9
Letecká	0	0	0	0
Ostatní	1	0	1	0
Živelní pohroma				
Povodeň, záplava, déšť	0	0	0	0
Sněh, námraza	0	0	0	0
Větrná smršť	0	0	0	0
Sesuv půdy	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	0
Únik nebezpečné chemické látky				
Plynu/aerosolu	3	2	1	0
Kapaliny	2	0	0	0
Ropného produktu	2	7	12	3
Pevné látky	0	0	0	0
Ostatní	2	0	0	0
Technická havárie				
Technická havárie	0	0	0	1
Technická pomoc	610	405	491	866
Technologická pomoc	19	1	1	15
Ostatní pomoc	83	79	86	109
Radioční havárie a nehoda	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	1	1	1	0
Planý poplach	102	44	64	83
Celkem událostí	1383	966	1110	1669

Zdroj:¹⁹

¹⁹ KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2012, s. 35.

5.3 Zásahová činnost jednotek za rok 2013

V roce 2013 zasahovaly JPO Pardubického kraje celkem u 5523 událostí, z toho u 622 požárů, 1283 dopravních nehod, 3264 technických a technologických zásahů. Jako planý poplach bylo kvalifikováno 311 událostí. Jednotkami PO bylo zachráněno 1251 osob a evakuováno bylo 311 osob.

Základní data o činnosti jednotek podle typu události

Typ události	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Požár s účastí jednotky	186	134	124	159
Požár bez účasti jednotky	5	6	5	3
Dopravní nehoda				
Silniční	278	239	304	405
Silniční hromadná	0	2	1	1
Železniční	11	4	6	13
Letecká	0	1	0	0
Ostatní	6	3	7	2
Únik neb. chemické látky				
Plynu/aerosolu	2	3	3	3
Kapaliny	7	4	2	1
Ropného produktu	6	3	0	4
Pevné látky	0	0	0	0
Ostatní	2	1	1	1
Technická havárie				
Technická havárie	0	0	0	0
Technická pomoc	704	665	533	864
Technologická pomoc	47	0	1	4
Ostatní pomoc	129	81	82	154
Radiační havárie a nehoda	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	0	0	0	0
Planý poplach	135	47	49	80
Celkem událostí	1518	1193	1118	1694

Zdroj:²⁰

²⁰ KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2013, s. 35.

5.4 Zásahová činnost jednotek za rok 2014

V roce 2014 zasahovaly JPO Pardubického kraje celkem u 5098 událostí, z toho u 630 požárů, 1260 dopravních nehod, 2943 technických a technologických zásahů a 2 ostatních mimořádných událostí. Jako planý poplach bylo kvalifikováno 289 událostí. Jednotkami PO bylo zachráněno 49 osob a evakuováno bylo 276 osob.

Základní data o činnosti jednotek podle typu události

Typ události	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Požár s účastí jednotky	212	124	119	149
Požár bez účasti jednotky	11	4	5	6
Dopravní nehoda				
Silniční	259	274	295	385
Silniční hromadná	1	0	0	1
Železniční	14	2	6	10
Letecká	1	0	0	1
Ostatní	4	3	3	1
Únik neb. chemické látky				
Plynu/aerosolu	13	8	7	7
Kapaliny	4	2	3	0
Ropného produktu	37	41	53	65
Pevné látky	0	0	0	0
Ostatní	0	1	3	2
Technická havárie				
Technická havárie	0	0	0	0
Technická pomoc	413	463	569	698
Technologická pomoc	10	3	0	12
Ostatní pomoc	156	94	114	165
Radiační havárie a nehoda	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	2	0	0	0
Planý poplach	97	35	80	77
Celkem událostí	1234	1054	1257	1579

Zdroj:²¹

²¹ KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2014, s. 34.

5.5 Zásahová činnost jednotek za rok 2015

V roce 2015 zasahovaly JPO Pardubického kraje celkem u 5687 událostí, z toho u 780 požárů, 1479 dopravních nehod, 2814 technických a technologických zásahů. Jako planý poplach bylo kvalifikováno 336 událostí. Jednotkami PO bylo zachráněno 1360 osob a evakuováno bylo 1984 osob.

Základní data o činnosti jednotek podle typu události

Typ události	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Celkem
Požár s účastí jednotky	278	178	156	168	780
Požár bez účasti jednotky	7	6	5	10	28
Dopravní nehoda	316	348	329	486	1479
Silniční	306	341	314	465	1426
Silniční hromadná	0	1	3	4	8
Železniční	8	2	12	14	36
Letecká	0	2	0	0	2
Ostatní	2	2	0	3	7
Únik neb. chemické látky	63	63	60	64	250
Plynu/aerosolu	18	14	15	12	59
Kapaliny	6	2	0	3	11
Ropného produktu	38	44	44	48	174
Pevné látky	1	0	1	0	2
Ostatní	0	3	0	1	4
Technická havárie	710	512	571	1021	2814
Technická havárie	2	0	0	0	2
Technická pomoc	560	397	459	825	2241
Technologická pomoc	13	1	0	18	32
Ostatní pomoc	135	114	112	178	539
Radiační havárie a nehoda	0	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	0	0	0	0	0
Planý poplach	137	41	75	83	336
Celkem událostí	1511	1148	1196	1832	5687

Zdroj:²²

²² KVASNÍČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2015, s. 34.

6 ORGANIZACE VÝJEZDŮ STANICE PARDUBICE

V současné době stanice Pardubice zabezpečuje tři organizované výjezdy, jejichž počet je daný typem stanice C3, a splňuje tak pokyn GŘ. Tři výjezdy jsou zabezpečeny dvěma základními cisternami, z čehož první je předurčena k řešení mimořádných událostí typu dopravní nehoda, druhá je předurčena k řešení spíše technických zásahů a požárů. Třetí výjezd jako takový prakticky neexistuje, protože zbylí příslušníci ve směně jsou určeni k obsluze speciální techniky, jako je výšková technika (AZ 39 a AP 30), vyprošťovací automobil a velkoobjemová CAS.

6.1 Stávající organizace výjezdů

K dnešnímu datu jsou všechny tři směny na stanici Pardubice obsazené na svůj maximální počet dle vyhlášky č. 247/2001 Sb. a to na 60 příslušníků ve všech třech směnách, což znamená 20 příslušníků na jednu směnu. Samozřejmě, že je v této vyhlášce stanoven i minimální početní stav na směnu a to 14 příslušníků. Ve vyhlášce se již nikde nepíše kolik jednotlivých příslušníků a s jakou odbornou způsobilostí je nutno minimálně na směnu postavit. Z dlouholeté praxe vychází minimální počet příslušníků s odbornou způsobilostí velitele na tři příslušníky, s odbornou způsobilostí strojníka na 4 příslušníky a jednoho technika chemické služby. Další složení směny se staví v minimálním početním stavu, tak aby byly zabezpečeny všechny speciální služby (lezecká a potápěčská skupina) v jejich minimálním složení, zbytek směny se již poskládá z volných příslušníků.

Rozhodující pro jednotlivé organizované výjezdy je počet strojníků na směně, a tedy možnost výjezdu jednotlivé speciální techniky s posádkou. Pro naše úvahy počítejme, že strojník je řidič nákladního automobilu a ne naopak, tedy že ne každý řidič nákladního automobilu je zároveň i strojníkem, to vychází z odborné způsobilosti strojníků.

V současné době je při minimálním početním stavu obsazována technika v následujícím složení. První CAS (1 + 3) ve složení strojník, velitel a dva hasiči, druhá CAS (1 + 3) ve složení strojník, velitel a dva hasiči, velitelský automobil (1 + 1) ve složení hasič a velitel, výšková technika (1 + 1) ve složení, strojník a hasič. Velkoobjemová CAS (1 + 1) je obsazována ve složení strojník a hasič, s tím, že posádka velkoobjemové CAS současně slouží i pro výjezdy vyprošťovacího automobilu. Toto je umožněno tím, že výjezdy jak velkoobjemové CAS, tak vyprošťovacího automobilu jsou především sezónního charakteru. Velkoobjemová CAS má více výjezdů přes léto, na požáry lesů a polí, a vyprošťovací automobil vyjíždí spíše přes zimní období, kdy je zvýšený počet výjezdů k dopravním nehodám a vyproštění automobilů z míst mimo komunikaci. Ze statistik také vyplývá, že souběh výjezdů velkoobjemové CAS a vyprošťovacího automobilu při minimálních početních stavech směny prakticky neexistuje. Obdobně je postaven i výjezd výškové techniky. Příslušníci jsou přednostně zařazeni na AZ 39 s tím, že pokud je určena k výjezdu AP 30, přesednou na tuto techniku a AZ 39 je bez přidělené osádky. Pokud by byla potřeba zabezpečit výjezd neobsazené techniky, pojedou jakýkoliv další strojník a hasič ze sloužící směny, popřípadě se povolají do zálohy na stanici příslušníci, kteří mají právě volno.

6.2 Návrh nové organizace výjezdů

Díky technice nově získané z dotačních programů Evropské unie bude možnost použít k řešení mimořádných událostí další techniku, pro stanici Pardubice nová CAS v základním provedení. Tato nová technika by mohla nahradit některou stávající techniku dislokovanou na stanici Pardubice, ale bohužel není v takovém provedení, aby plně vyhovovala místním požadavkům na uložení věcných prostředků, především lezecké skupině. Proto bych navrhol zvolit druhou možnost, a to využít tuto techniku pro plnohodnotný „třetí výjezd“ v době, kdy stanice neslouží v minimálním početním stavu, a v době minimálních stavů využít techniku jako „pomocnou“.

Třetí výjezd „posilová CAS“ by byl vyslán na všechny typy událostí, a to v případě, kdy by se jednalo o složitější zásahy a bylo by zapotřebí další síly a prostředky pro jejich zdolání. Tato CAS by byla povolána např. k hromadné dopravní nehodě více

osobních aut, k dopravní nehodě osobního auta a nákladního auta, železniční dopravní nehody, zkrátka k událostem s možností většího počtu zraněných a s možností nasazení více vyprošťovacích zařízení najednou. Na druhou stranu by mohla vyjet i na požár domu, bytové jednotky, tam, kde se nepředpokládá větší spotřeba vody k hašení. Při jednom i druhém typu zásahu zůstává na stanici v Pardubicích vždy další CAS v základní výbavě připravena na řešení jakékoliv další mimořádné události. Obě původní CAS jsou v určitém směru schopné zastoupit jedna druhou.

S touto organizační změnou se samozřejmě nabízí otázka, jak zajistit směnu v minimálním početním stavu 14 hasičů. Rozložení je následující, a to první CAS (1 + 3) ve složení strojník, velitel a dva hasiči, druhá CAS (1 + 3) ve složení strojník, velitel a dva hasiči, velitelský automobil (1 + 1) ve složení hasič a velitel, výšková technika (1 + 1) ve složení, strojník a hasič. Třetí CAS (1 + 1) ve složení strojník a hasič s možností souběžné služby na velkoobjemové CAS a vyprošťovacího automobilu.

Jak je uvedeno již výše, souběžné obsazení jednou posádkou velkoobjemovou CAS a vyprošťovacího automobilu je vzhledem k jejich taktickým schopnostem možné. Proto navrhuji touto osádkou přednostně osadit třetí CAS s tím, že by zajišťovala navíc výjezd vyprošťovacího automobilu a velkoobjemové CAS.

Jako nepřímý pozitivní důsledek této organizační změny by měl být nárůst použití nové CAS a samozřejmě i větší akceschopnost celé jednotky. Nová CAS je vybavena technologií vysokotlakého hašení COBRA, které umožňuje novou taktiku zásahu, především na události typu požár uzavřených prostor. Navíc by mohla tato CAS být využita i samostatně (i v obsazení, při minimálním početním stavu, strojník a hasič) v případech větrných smrštů, lokálních přívalových srážek atp. V době, kdy směna neslouží v minimálním početním stavu, by mohla „třetí CAS“ fungovat jako plnohodnotný organizovaný výjezd ve složení (1 + 3) strojník, velitel a dva hasiči.

ZÁVĚR

Výběr tématu této bakalářské práce byl z mé strany záměrný. Osobně si myslím, že v dnešní době je práce hasičů vnímána jako samozřejmost, někteří lidé si dokonce myslí, že jsou tu hasiči pouze pro jejich osobní pohodlí, a nehlídají na to, jak je práce hasiče fyzicky i psychicky náročná. Zvláště důležitá je požární ochrana domácností a osob, které v ní žijí. V České republice je tento problém stále mírně podceňován, a to jak ve vnímání samotných občanů, tak i našich zákonodárců. V posledních letech, hlavně po vstupu České republiky do Evropské unie, se sice otázka bezpečnosti státu posunula hodně dopředu, ale běžný život nám přináší nejen hodně radostí, ale také starostí, kterým musíme čelit. Mezi hlavní úskalí, se kterými se hasiči setkávají při každodenní práci, patří mimořádné události. Jsou to zejména požáry ve všech možných podobách (byty, domy, automobily, odpadkové koše, apod.) a samozřejmě také dopravní nehody na silnicích a dálnicích. Své schopnosti musí hasiči dále prokazovat při záchraně osob v rámci živelných pohrom i při technických zásazích, nejčastěji vyprošťování dospělých a dětí z uzavřených prostor (byty, sklepy, výtahy, apod.). Tyto jevy působí nepříznivě na jedince jak po stránce fyzické, tak psychické, a proto jsou tu hasiči se svou technikou, aby jim mohli v případě nesnázi pomoci.

Na závěr své práce bych chtěl nastínit jednu z možností dalšího směru vývoje v oblasti jednotek PO. Vzhledem k dlouhodobému podfinancování jednotek SDH obcí kategorií JPO V je možnou cestou jejich zánik a následná změna na "jednotky technické pomoci". Vzor čerpám z německy hovořících zemí ve střední Evropě. Z praxe vyplývá že, jednotky PO kategorie JPO V, jsou mnohdy nefunkční a pokud fungují, tak nemají finanční zdroje na základní vybavení, jak ochrannými prostředky, tak technickými prostředky požární ochrany. Jejich nasazení u mimořádných událostí by mělo být obdobné (požáry, povodně, atd.), jako u jednotek vyšších kategorií.

Mnou navrhované řešení, a to změna na "jednotky technické pomoci", by mohlo ušetřit nemalé finanční obnosy malým obcím (do 500 obyvatel), které by místo zřízení vlastní JPO v obci přispívali na spádovou obec, která zřizuje JPO vyšší kategorie JPO II nebo JPO III. U obcí nad 500 obyvatel bych zřídil jednotku technické pomoci, která by byla úzce zaměřena na jednu činnost, jako například na čerpání vody, jiná obec by

zřídila jednotku technické pomoci určenou ke kácení stromů, atd. Jednotky technické pomoci by měli vozidla např. modré barvy s bílým pruhem a měli by pouze oranžové výstražné světla, takto by se odlišovali od jednotek požární ochrany.

Na území územního odboru Pardubice je v současné době zřízeno 26 JPO III a 72 JPO V. Plošné pokrytí v 99,9 % zabezpečují jednotky vyšších kategorií (JPO I, JPO II a JPO III) svými dojezdovými časy dle stupně nebezpečí území obce. Moje představa plošného pokrytí územního odboru Pardubice po transformaci jednotek JPO V by byla taková, že počet JPO III by zůstal, navíc by ji přibyly finanční prostředky od okolních menších obcí a na celém územním odboru Pardubice by zůstalo cca 25 jednotek technických pomocí zaměřených na specifické činnosti.

S tímto opatřením souvisí samozřejmě i změna legislativy, ale to je již na další samostatnou studii.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

ČENĚK, Aleš. KRIZOVÁ LEGISLATIVA (Soubor zákonů), Zákon č. 133 / 1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9.

ČENĚK, Aleš. KRIZOVÁ LEGISLATIVA (Soubor zákonů), Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9.

ČENĚK, Aleš. Krizová legislativa (Soubor zákonů). Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-627-9.

Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR - částka 16/2013: § 1 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb., speciálními záchrannými pracemi jednotek

Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Krajské operační a informační středisko (KOPIS) Pardubice, 2015 [cit. 2016-12-06].

HORÁKOVÁ, Vendula"et al". Almanach 2015: HZS Pardubice. Pardubice, 2015. [cit. 2016-12-08].

Státní okresní archiv Pardubice.[cit. 2016-12-08].

PIŠKULA, František, Michal PIŠKULA a Jiří ŠTĚTINA. SPORTOVNÍ POTÁPĚNÍ. Praha: Naše vojsko, 1985.

KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2011 [cit. 2016-12-21].

KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2012 [cit. 2016-12-21].

KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2013 [cit. 2016-12-21].

KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2014 [cit. 2016-12-21].

KVASNIČKA, Miroslav. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje: Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: Pardubice, 2015 [cit. 2016-12-21].

SZASZO, plk. JUDr. Zoltán. SIÁŘ Generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra: učební osnovy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou. MV-generální ředitelství HZS ČR. Praha, 2006.

Roční zpráva o stavu požární ochrany v kraji a o činnosti a hospodaření HZS Pardubického kraje: 2015 [cit. 2016-12-06].

Autor práce 2016

Seznam použitých internetových zdrojů

Koncepce_lezeckých_skupin_2002 [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <https://search.seznam.cz/?q=koncepce+lezeck%C3%BDch+skupin&oq=&sgId=&thru=&su=&aq=&sourceid=szn-HP>

Pokyn GŘ HZS ČR, kterým se stanovují pravidla pro činnost potápěčských skupin u HZS ČR, ve znění Pokynu GŘ HZS ČR č. 16/2010.: č. 53/2008 [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/technicka-sluzba-predpisy.aspx>

Požární prevence: Právní úprava požární ochrany. Požární prevence [online]. 2009 [cit. 2016-12-04]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-uprava-po.aspx>

MV-generální ředitelství HZS ČR: organizační schéma [online]. 2016 [cit. 2016-12-05].
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/kontakty-570883.aspx>

Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru ČR: Statistická ročenka 2015 [online]. MV-generální ředitelství HZS ČR jako přílohu časopisu 112 číslo 3/2016, 2016 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/info-servis-statistiky.aspx>

Pardubice: O Pardubicích [online]. Pardubice, 2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/>

IKIS: Deník strážní knihy [online]. [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: <http://ikis.pak.izscr.cz/ikis/is/index.htm>

Centrální stanice Pardubice: Technika [online]. [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/stanice-pardubice-technika-technika.aspx>

Obrázky Google: Potápěčská maska [online]. [cit. 2016-12-19]. Dostupné z: https://images.google.com/?gws_rd=ssl

SEZNAM ZKRATEK

HZS ČR	-	Hasičský záchranný sbor České republiky
JPO	-	Jednotka požární ochrany
SDH	-	Sbor dobrovolných hasičů
OPIS	-	Operační a informační středisko
MV	-	Ministerstvo vnitra
RZA	-	Rychlý záchranný automobil
TA	-	Technický automobil
CAS	-	Cisternová automobilová stříkačka
DA	-	Dopravní automobil
ONV	-	Okresní národní výbor
PPLA	-	Protiplynový automobil
AZ	-	Automobilový žebřík
VYA	-	Vyprošťovací automobil
AP	-	Automobilová plošina
MB	-	Mercedes Benz
MPa	-	Megapascal
ABC	-	(air, breathing, circulation)
kN	-	kilonewton

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Operační středisko

Obrázek 2: Stanice Pardubice

Obrázek 3: CAS 16/1700/200 - MB

Obrázek 4: CAS 24/3000/200 - MB

Obrázek 5: CAS 30/9000/540 - S3VH

Obrázek 6: AZ 39 - MB

Obrázek 7: VYA 14 – T815

Obrázek 8: AP 30 – S1Z BUMAR

Obrázek 9: PPLA

Obrázek 10: Renault Mascot

Obrázek 11: Motorový člun Carolína

Obrázek 12: Potápěčské masky

Obrázek 13: Potápěčské ploutve botičkové, páskové, monoploutev

Obrázek 14: Dýchací trubice, dýchací trubice s výdechovými ventilky

Obrázek 15: Potápěčské láhve

Obrázek 16: Plicní automatika I a II stupeň, manometr,

Obrázek 17: Mokrý, polosuchý a suchý izolační oblek

Obrázek 18: Kompenzátor vztlaku

Obrázek 19: Lezecká skupina Pardubice

Obrázek 20: Lezecká skupina, výcvik s vrtulníkem

Seznam tabulek

Tabulka 1: Hasiči lezci

Tabulka 2: Stanice HZS ČR

Tabulka 3: Tabulka plošného pokrytí

Tabulka 4: Schéma HZS ČR

Tabulka 5: Ekonomické ukazatele

Tabulka 6: TCTV 112

Tabulka 7: TCTV 112

Tabulka 8: Početní stavy

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 (Seznam obrázků)

Obrázek 1: Operační středisko

Zdroj:¹²

Obrázek 2: Stanice Pardubice

Zdroj:¹²

Obrázek 3: CAS 16/1700/200 - MB

Zdroj:¹⁵

Obrázek 4: CAS 24/3000/200 - MB

Zdroj:¹⁵

Obrázek 5: CAS 30/9000/540 - S3VH

Zdroj:¹⁵

Obrázek 6: AZ 39 - MB

Zdroj:¹⁵

Obrázek 7: VYA 14 – T815

Zdroj:¹⁵

Obrázek 8: AP 30 – S1Z BUMAR

Zdroj:¹⁵

Obrázek 9: PPLA

Zdroj:¹⁵

Obrázek 10: Renault Mascot

Zdroj:¹⁵

Obrázek 11: Motorový člun Carolína

Zdroj:¹⁵

Obrázek 12: Potápěčské masky

Zdroj:¹⁶

Obrázek 13: Potápěčské ploutve botičkové, páskové, monoploutev

Zdroj:¹⁶

Obrázek 14: Dýchací trubice, dýchací trubice s výdechovými ventilky

Zdroj:¹⁶

Obrázek 15: Potápěčské láhve

Zdroj:¹⁶

Obrázek 16: Plicní automatika I a II stupeň, manometr,

Zdroj:¹⁶

Obrázek 17: Mokrý, polosuchý a suchý izolační oblek

Zdroj:¹⁶

Obrázek 18: Kompenzátor vzlaku

Zdroj:¹⁶

Obrázek 19: Lezecká skupina Pardubice

Zdroj:¹⁷

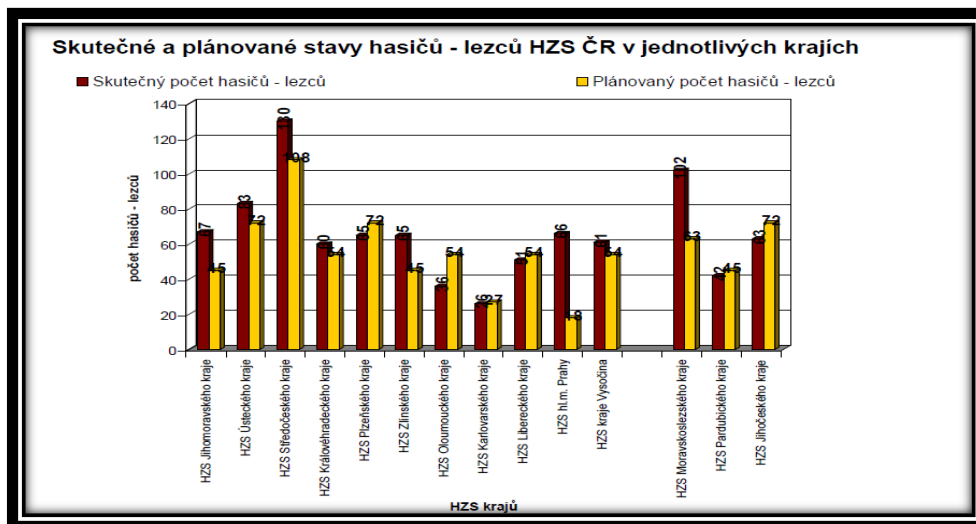
Obrázek 20: Lezecká skupina, výcvik s vrtulníkem

Zdroj:¹

Příloha č. 2 (Seznam tabulek)

Tabulka 1: Hasiči lezci

Zdroj:³

Tabulka 2: Stanice HZS ČR

Základní a minimální početní stav příslušníků směny stanic hasičského záchranného sboru kraje

Typ stanice	C1	C2	C3	P0	P1	P2	P3	P4
Počet organizovaných výjezdů k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí	2	2	3	1	1	1	2	2
Základní početní stav příslušníků ve třech směnách	39	45	60	9	15	24	33	39
Základní početní stav příslušníků v jedné směně ¹⁾	13	15	20	3	5	8	11	13
Minimální početní stav příslušníků v jedné směně určených k výjezdu ²⁾	8	10	14	2	4	6	8	8
Funkční složení směny								
Velící důstojník směny ³⁾			1	-	-	-	-	-
Velitel čety	1	1	1	-	-	-	1	1
Velitel družstva	2	2	3	1	1	1	2	2
Hasič	2	3	4	-	1	2	2	3
Hasič - řidič, obsluha požární techniky (strojník)	4	5	7	2	2	3	4	4
Hasič - technik speciální služby	4	4	4	-	1	2	2	3

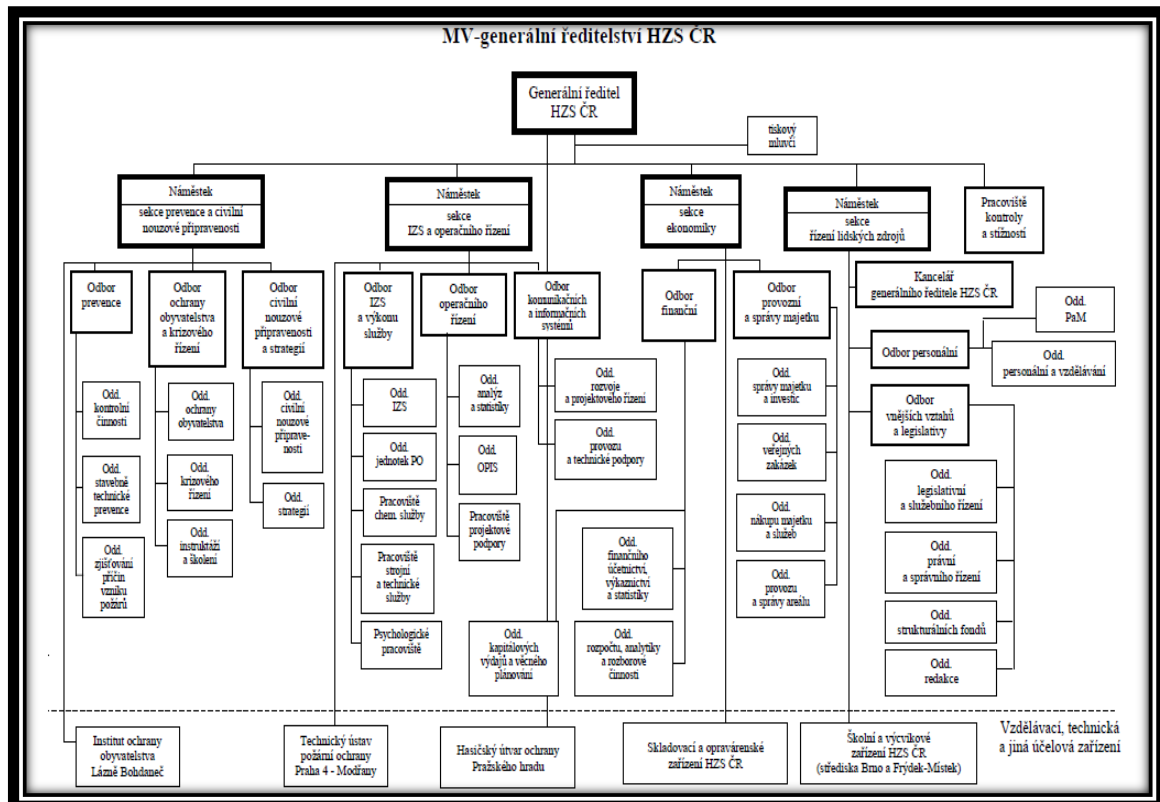
Zdroj:⁶

Tabulka 3: Tabulka plošného pokrytí

Základní tabulka plošného pokrytí		
Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Zdroj:⁶

Tabulka 4: Schéma HZS ČR

Zdroj:⁸

Tabulka 5: Ekonomické ukazatele

Ekonomické ukazatele						
Ekonomické ukazatele		2011	2012	2013	2014	2015
HDP v běžných cenách ¹⁾	mld. Kč	4 022,4	4 047,7	4 086,3	4 262,2	4 445,5
skutečné výdaje HZS ČR ²⁾	mld. Kč	7,195	6,851	7,860	7,648	8,049
dotace ze státního rozpočtu na zabezpečení činnosti JPO II a JPO III	mld. Kč	0,060	0,054	0,346	0,080	0,061
podíl skutečných výdajů HZS ČR k HDP	%	0,18	0,17	0,19	0,18	0,18
přímé škody způsobené požáry	mld. Kč	2,242	2,862	2,402	2,198	2,496
přímé škody k HDP	%	0,06	0,07	0,06	0,05	0,06
uchráněné hodnoty u požárů	mld. Kč	8,079	10,638	13,343	11,534	11,093
uchráněné hodnoty k HDP	%	0,20	0,26	0,33	0,27	0,26

¹⁾ Hodnota HDP za rok 2015 je stanovena podle předběžného odhadu Českého statistického úřadu.
²⁾ Skutečné výdaje zahrnují čerpání všech rozpočtových zdrojů i mimorozpočtových zdrojů na činnost HZS ČR.

Počet hasičů (stav k 31. 12. 2015)

HZS ČR – celkem (z toho 15 % žen)	10 569
z toho ve služebním poměru (z toho směnoví příslušníci zařazení v jednotkách HZS krajů)	9 561 (6 441)
občanští zaměstnanci	1 008
HZS podniků – profesionální hasiči zařazení v jednotkách	2 936
z toho vojenští hasiči	452
SDH obcí a SDH podniků – členů jednotek	70 503

Zdroj:⁹⁾

Tabulka 6: TCTV 112

Celkem přijaté události za rok 2015	11 873
Přijaté události pro území Pardubického kraje	11 263
Přijaté události pro jiné TCTV 112	610
Celkový počet volání na TCTV 112 za rok 2015 v Pard. kraji	137 268
- z toho počet volání na linku 150	18 801
- z toho počet volání na linku 112	118 467

Zdroj:¹⁰⁾

Tabulka 7: TCTV 112

Typ události	2013	2014	2015	Nárůst	Nárůst
				v počtu	v %
Požáry	622	604	808	204	33,77
Dopravní nehody	1283	1260	1479	219	17,38
Úniky nebezpečných látek	43	246	250	4	1,63
Technické a technologické zásahy	3264	2697	2814	117	4,34
Plané poplachy	311	289	336	47	16,26
CELKEM	5523	5096	5687	591	11,60

Zdroj:¹⁰

Tabulka 8: Početní stavy

Sídlo JPO	Typ stanice	Plánovaný základní početní stav ve třech směnách dle vyhl. č. 247/2001 Sb.	Skutečný početní stav ve třech směnách k 1. 1. 2015	Skutečný početní stav ve třech směnách k 1. 1. 2016
Chrudim	C1	39	33	35
Hlinsko	P1	15	15	15
Seč	P1	15	15	15
Pardubice	C3	60	60	60
Přelouč	P1	15	15	15
Holice	P1	15	15	15
Svitavy	C1	39	33	35
Moravská Třebová	P1	15	15	15
Polička	P1	15	15	15
Litomyšl	P1	15	15	15
Ústí nad Orlicí	C1	39	33	35
Lanškroun	P1	15	15	15
Králíky	P1	15	15	15
Vysoké Mýto	P1	15	15	15
Žamberk	P1	15	15	15
Celkem		342	324	330

Zdroj:¹⁰

Tabulka 9: Plošné pokrytí JPO

KATEGORIE JPO	CHRUĐIM skut. / plán	PARDUBICE skut. / plán	SVITAVY skut. / plán	USTI NAD ORLICÍ skut. / plán	CELKEM skut. / plán
JPO I	3 / 3	3 / 3	4 / 4	5 / 5	15 / 15
JPO II	10 / 11	0 / 1	5 / 7	9 / 10	24 / 29
JPO III	12 / 11	26 / 25	28 / 27	14 / 14	80 / 77
JPO IV	0 *	4 *	1 *	1 *	6 *
JPO V	141 *	82 *	87 *	112 *	422 *
JPO VI	1 *	1 *	1 *	1 *	4 *

* U těchto kategorií se cílové stavy neplánují.

Zdroj:¹³

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Roman Vočadlo

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinované studium

Název práce: Jednotka požární ochrany Pardubice ve struktuře Hasičského záchranného sboru České republiky

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 50

Celkový počet stran příloh: 15

Počet titulů českých použitých zdrojů: 13

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 11

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Víšek